

Ink 2020-08-18

Akt. T 13243-20
Aktbil. 1

Stockholms tingsrätt
Box 8307
104 20 Stockholm

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 2

INKOM: 2020-08-18
MÅLNR: T 13243-20
AKTBIL: 1

GEMENSAM ANSÖKAN OM ÄNDRING AV VÅRDNAD

SÖKANDE

1. Yerco Eduardo Sanchez Nunez, 720816-0619

Adress hos ombudet.

2. Marc Weber, 1976-02-12

Adress hos ombudet.

1–2 i fortsättningen gemensamt "Sökandena".

Ombud för Sökandena
Markus Holm Tylöskog, jur.kand.
Lars Forssells gata 18
112 15 Stockholm

Tfn: 0739-61 04 68

E-post: markus.holm@tyloskog.com (domstolen får gärna kommunicera via e-post)

Barn

Leon Maximilian Sanchez-Weber, 2020-05-19, i fortsättningen "Barnet"

BAKGRUND

Barnet har tillkommit via surrogatarrangemang i USA. Amerikansk domstol har slagit fast att Sökandena är Barnets rättsliga fäder. Nacka tingsrätt har vidare förklarat att det amerikanska avgörandet gäller i Sverige vad avser faderskapet, se bilaga.

För att bringa klarhet i vårdnadsfrågan avseende svenska förhållanden vänder sig Sökandena till tingsrätten för att rätten ska förklara att vårdnaden om Barnet även i Sverige ska tillkomma båda Sökandena. Som framgår av bifogat personbevis är Yerco Eduardo Sanchez Nunez svensk medborgare. Han har dock utvandrat till Storbritannien där han stadigvarande bor med sin sambo Marc Weber och Barnet. Trots att Sökandena inte bor i Sverige finns det tillfällen då

Sökandena kommer i kontakt med svenska myndigheter avseende Barnet, t.ex. anmälan om barns födelse och ansökan om pass. Det är således angeläget att få vårdnadsfrågan utredd.

Det pågår ingen domstolsprocess i Storbritannien avseende Barnets vårdnad.

YRKANDEN

Sökandena yrkar

1. att rätten ska förklara att vårdnaden om Barnet ska tillkomma båda Sökandena gemensamt, och
2. för det fall att rätten beslutar enligt 1, att rätten förklarar att avgörandet gäller även för tiden till dess att avgörandet har vunnit laga kraft.

SKÄL

Svensk domsrätt och behörig tingsrätt

Av artikel 12.3 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 ("Bryssel II-förordningen") följer att domstolarna i en medlemsstat även ska vara behöriga i fråga om föräldraansvar när det gäller andra förfaranden än de som anges i artikel 12.1, om

a) barnet har en nära anknytning till den medlemsstaten, särskilt genom att någon av personerna med föräldraansvar har hemvist där eller att barnet är medborgare i den medlemsstaten, och

b) deras behörighet har godtagits uttryckligen eller på något annat entydigt sätt av alla parter i förfarandet vid den tidpunkt då talan väcks och denna behörighet är till barnets bästa.

Av artikel 1.1 och 1.2 i Bryssel II-förordningen följer att begreppet föräldraansvar omfattar bl.a. vårdnad.

Av rättspraxis (mål C-656/13 [L mot M]) från EU-domstolen följer att artikel 12.3 i Bryssel II-förordningen är tillämplig även om det inte samtidigt pågår något annat förfarande än ett förfarande om föräldraansvar vid domstolen.

I detta fall har Barnet en nära anknytning till Sverige eftersom Barnet är svensk medborgare. Att Barnet är svensk medborgare följer av det faktum att en av Barnets föräldrar är svensk medborgare, 2 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Genom denna gemensamma ansökan om ändring av vårdnad vari parterna är eniga i vårdnadsfrågan är det entydigt att parterna önskar att svensk domstol ska ta upp målet. Det är vidare till Barnets bästa att det i Sverige finns en vårdnadsdom som överensstämmer med avgörandet i Barnets födelseland.

Mot bakgrund av att Barnet saknar hemvist i Sverige stödjer sig Sökandena vid val av tingsrätt på reservforumregeln i 6 kap. 17 § första stycket föräldrabalken: om det inte finns någon behörig domstol, tas frågorna upp av Stockholms tingsrätt.

Lagval

För nu aktuellt mål saknas uttryckliga regler i författning om lagval. Sökandena önskar att svensk rätt ska tillämpas i målet. Mot bakgrund av att den svenska domsrätten bygger på att Sökandena är överens om att svensk domsrätt ska föreligga, att Sökandena är överens i sakfrågan och att det är domstolens lag som Sökandena önskar tillämpa, menar Sökandena att svensk rätt ska tillämpas i målet. Även om följande regleringar inte är direkt tillämpliga i målet, önskar Sökandena hänvisa till dem i brist på uttryckligt gällande författningsregler: artikel 15.1 i 1996 års Haagkonvention (som enligt lagen [2012:318] om 1996 års Haagkonvention gäller i Sverige) som anger att den egna lagen ska tillämpas och 5 kap. 5 § lagen (2019:234) om makars och sambors förmögenhetsförhållanden i internationella situationer som tillåter att sambor kommer överens om att rätten i någon av sambornas medborgarskapsstat ska tillämpas.

Faderskap

Sverige erkänner utländska faderskapsavgöranden enligt 7 § lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor. Sökandena önskar också hänvisa till två avgöranden av Svea hovrätt vari hovrätten förklarat att amerikanska faderskapsavgöranden avseende två rättsliga fäder gäller i Sverige, mål nr Ö 6952-14 meddelat 2014-10-07 och mål nr Ö 9822-14 meddelat 2015-01-20. I nu aktuellt fall har Nacka tingsrätt dessutom genom beslut den 5 augusti 2020 i mål nr Ä 5578-20 förklarat att avgörandet gäller i Sverige. I och med Nacka tingsrätts förklaring att det bifogade faderskapsavgörandet gäller i Sverige har frågan om avgörandets giltighet slutligt och med bindande verkan prövats (prop. 1984/85:124 s. 63). Sökandena är således båda två Barnets rättsliga fäder.

Partsställningen i målet

Av bilagt faderskapsavgörande följer, som konstaterats ovan, att Barnet har två rättsliga fäder. En fråga som därmed uppstår för den som ska tillämpa faderskapsavgörandet är vad som händer med modern. Sökandena menar att svaret på frågan är att någon rättslig moder inte finns. Skälen för detta är följande.

Enligt svensk rätt har ett barn två och inte fler rättsliga föräldrar. Detta kommer till uttryck bl.a. via reglerna om moderskap, faderskap och föräldraskap i 1 kap. föräldrabalken; reglerna är utformade på ett sådant sätt att endast två, och inte fler, personer samtidigt kan vara ett barns rättsliga föräldrar. I föräldrabalken finns vidare stadganden som "under vårdnad av båda föräldrarna" (6 kap. 2, 3, 5 och 6 §§). Ordet båda är ett uttryck för att föräldrarna endast kan vara två till antalet. Liknande skrivningar finns även i annan lagstiftning, se t.ex. 12 kap. 33 § andra stycket socialförsäkringsbalken ("den ena av föräldrarna eller båda").

Att ett barn har två rättsliga föräldrar enligt svensk rätt är också någonting som Svea hovrätt nämner i skälen till beslutet från den 20 januari 2015 (mål nr Ö 9822-14).

Eftersom antalet rättsliga föräldrar enligt svensk rätt inte kan vara fler än två och faderskapsavgörandet pekar ut två rättsliga föräldrar (Sökandena) blir följden att någon ytterligare förälder inte finns. Om kvinnan som födde Barnet inte är rättslig förälder menar Sökandena att hon inte är vårdnadshavare och att hon därmed inte heller ska vara part i detta vårdnadsmål eftersom vårdnaden följer föräldraskapet (6 kap. 3 § föräldrabalken, se även kommentaren till nämnda paragraf i Zeteo). Situationen kan jämföras med den när en domstol häver ett faderskap eller moderskap¹. Hävningen innebär, förutom att personen inte längre är rättslig förälder, att personen inte heller är barnets vårdnadshavare. En annan parallell är när en förälder dör. Dödsfallet innebär att personen som gått bort inte längre är vårdnadshavare. Det bör noteras att i båda dessa exempel (upphävt faderskap/moderskap och förälder som gått bort) upphör personen att vara vårdnadshavare automatiskt, dvs. inget domstolsbeslut krävs, vilket Sökandena menar gäller även i nu aktuellt fall.

Ett exempel på att andra tingsrätter accepterat detta resonemang bifogas (Södertörns tingsrätt, mål nr T 484-20).

Vårdnad

Sökandena är överens om att vårdnaden om Barnet ska tillkomma Sökandena gemensamt.

Förklaring om att beslutet gäller utan hinder av laga kraft

Skatteverket vägrar registrering av beslut som inte vunnit laga kraft om det inte anges att de gäller även för tiden till dess att avgörandet har vunnit laga kraft. Mot bakgrund av att Sökandena nu är helt överens i vårdnadsfrågan förefaller det, särskilt från ett barnperspektiv, som en onödig fördröjning att vänta ut överklagandetiden.

Övrigt

Av 6 kap. 2 a § första stycket föräldrabalken följer att barnets bästa ska vara avgörande för alla beslut om vårdnad, boende och umgänge. Det är för Barnets bästa att Sökandena erkänns som vårdnadshavare så snart som möjligt.

Ansökningsavgift

Ansökningsavgiften har betalats via tingsrättens webbtjänst med följande som referens: Yerco Eduardo Sanchez Nunez, 720816-0619.

¹ En persons faderskap kan hävas enligt reglerna i 3 kap. föräldrabalken och av praxis (NJA 2007 s. 684) följer att även moderskap kan hävas.

Stockholm den 17 august 2020

Markus Holm Tylöskog, i egenskap av ombud för Sökandena

Bilagor och bevisning:

1. Beslut av Nacka tingsrätt om giltighet av faderskapsavgörande från USA, till styrkande av att Sökandena är Barnets rättsliga fäder
2. Personbevis Yerco Eduardo Sanchez Nunez, 720816-0619, till styrkande av identitet och svenskt medborgarskap
3. Kopia på ID-handling Marc Weber, 1976-02-12, till styrkande av identitet
4. Kopia på födelsebevis, till styrkande av Barnets existens
5. Fullmakter